

Till
Kulturnämnden

För kännedom
Kommunfullmäktige

Granskning av kulturnämndens styrning och uppföljning av fritidsgårdar

Stadsrevisionen i Örebro kommun har genomfört en översiktlig granskning av kulturnämndens rutiner kring uppföljning av verksamheten vid kommunens fritidsgårdar. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2017.

Syftet med granskningen har varit att bedöma om kulturnämnden har erforderlig styrning, ledning och uppföljning över fritidsgårdarna.

I granskningen konstateras att uppföljning av verksamheten sker på olika nivåer. Dels sker uppföljning av hur nämnden bidragit till utveckling inom kommunens strategiska områden. Bedömningen grundas på status och förväntade effekter beträffande de åtaganden som riktats från programnämnden. Uppföljningen kopplad till de strategiska områdena är också tätt kopplad till fritidsgårdarnas grunduppdrag fastställt 2003. Därtill sker uppföljning av indikatorer riktade från programnämnden samt uppföljning av driftsnämndens egna indikatorer. Delar av uppföljningen sker utifrån jämställdhetsperspektiv.

När det gäller jämställdhetsperspektiv i övrigt uppfattar vi att det finns en stor medvetenhet om frågorna och att det läggs både kraft och resurser på att fortsatt fokusera på jämställdhetsfrågor inom verksamheten.

Beträffande såväl lokal- som personalresurser ser det väldigt olika ut mellan olika fritidsgårdar.

Vår samlade bedömning är att kulturnämnden i allt väsentligt har erforderlig styrning, ledning och uppföljning över fritidsgårdarna. Vi lämnar dock följande rekommendationer.

- Nämnden bör utveckla former för uppföljning av fritidsgårdsverksamheten som ger en tydligare vägledning för att kunna bedöma om insatta resurser nyttjas effektivt samt stödjer nämndens övergripande mål med verksamheten.
- Även om Fritid Ungdoms mål- och aktivitetsplan inte är antagen av kulturnämnden anser vi att nämnden bör verka för att uppföljningen av mål- och aktivitetsplanen sker på det sätt som anges i planen.
- Uppgiften på kommunens hemsida om antalet fritidsgårdar bör korrigeras så att informationen stämmer överens med förvaltningens information.

Senast den 2017-10-31 önskar Stadsrevisionen svar från kulturnämnden vilka åtgärder nämnden har för avsikt att vidta med anledning av ovanstående samt vad som i övrigt framkommer i bifogad revisionsrapport.

Örebro 2017-06-15

Britta Bjelle
ordförande

Lars Östring
vice ordförande

Granskning av kulturnämndens styrning och uppföljning av fritidsgårdar

Revisionsrapport

Örebro kommun

KPMG AB

2017-06-15

Antal sidor 10

Örebro kommun

Granskning av kulturnämndens styrning och uppföljning av fritidsgårdar

KPMG AB

2017-06-15

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	1
2	Inledning/bakgrund	2
2.1	Syfte och revisionsfråga	2
2.2	Avgränsning	3
2.3	Revisionskriterier	3
2.4	Ansvarig nämnd	3
2.5	Projektorganisation/granskningsansvariga	3
2.6	Metod	3
3	Resultat av granskningen	3
3.1	Styrning av verksamheten	4
3.2	Uppföljning av verksamheten	5
3.3	Åtgärder för att säkerställa jämställdhetsperspektivet i verksamheten	6
3.4	Planering av personal- och lokalresurser	7
3.4.1	Personalresurser	7
3.4.2	Lokalresurser	9
4	Slutsats och rekommendationer	9

Örebro kommun

Granskning av kulturnämndens styrning och uppföljning av fritidsgårdar

KPMG AB

2017-06-15

1 Sammanfattning

Vi har av Stadsrevisionen i Örebro kommun fått i uppdrag att översiktligt granska kommunens rutiner kring uppföljning av verksamheten vid kommunens fritidsgårdar. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2017.

I granskningen konstateras att uppföljning av verksamheten sker på olika nivåer. Dels sker uppföljning av hur nämnden bidragit till utveckling inom kommunens strategiska områden. Bedömningen grundas på status och förväntade effekter beträffande de åtaganden som riktats från programnämnden. Uppföljningen kopplad till de strategiska områdena är också tätt kopplad till fritidsgårdarnas grunduppdrag fastställt 2003. Därtill sker uppföljning av indikatorer riktade från programnämnden samt uppföljning av driftsnämndens egna indikatorer. Delar av uppföljningen sker utifrån jämställdhetsperspektiv.

När det gäller jämställdhetsperspektiv i övrigt uppfattar vi att det finns en stor medvetenhet om frågorna och att det läggs både kraft och resurser på att fortsatt fokusera på jämställdhetsfrågor inom verksamheten.

Beträffande såväl lokal- som personalresurser ser det väldigt olika ut mellan olika fritidsgårdar.

Mot bakgrund av granskningen lämnar vi följande rekommendationer.

- Nämnden bör utveckla former för uppföljning av fritidsgårdsverksamheten som ger en tydligare vägledning för att kunna bedöma om insatta resurser nyttjas effektivt samt stödjer nämndens övergripande mål med verksamheten.
- Även om Fritid Ungdoms mål- och aktivitetsplan inte är antagen av kulturnämnden anser vi att nämnden bör verka för att uppföljningen av mål- och aktivitetsplanen sker på det sätt som anges i planen.
- Vi anser att uppgiften på kommunens hemsida om antalet fritidsgårdar bör korrigeras så att informationen stämmer överens med förvaltningens information.

Örebro kommun

Granskning av kulturnämndens styrning och uppföljning av fritidsgårdar
KPMG AB
2017-06-15

2 Inledning/bakgrund

Vi har av Stadsrevisionen i Örebro kommun fått i uppdrag att översiktligt granska kommunens rutiner kring uppföljning av verksamheten vid kommunens fritidsgårdar. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2017.

Kulturnämnden ansvarar för kommunens fritidsgårdar och svarar för kommungemensam ungdomsverksamhet med den samordning som krävs för ett framgångsrikt förebyggande ungdomsarbete.

Fritidsgårdarna har ett grunduppdrag fastställt av kultur- och medborgarnämnden 2003.

Enligt *Strategi för ett jämställt Örebro* ska "Örebro vara en stad där alla har möjlighet att delta i samhället och nyttja dess utbud av fritids- och föreningsliv. Örebro kommun ska i detta arbete se flickors och kvinnors särskilda behov. Organisationen har ett ansvar för att jämställdhetsperspektivet genomsyrar våra insatser och vårt samarbete med andra aktörer. [...]"

Örebro kommun ska [...], i det vi har rådighet över, säkerställa att resursfördelningen gör att flickor, pojkar, kvinnor och män, kan delta på lika villkor och har lika tillgång till kultur-, fritids och idrottsaktiviteter och anläggningar."

Stadsrevisionen har bedömt att det finns en risk att kulturnämnden saknar tillräcklig kontroll över uppföljning och fördelning av resurser till fritidsgårdarna.

2.1 Syfte och revisionsfråga

Granskningen syftar till att konstatera om kulturnämnden har erforderlig styrning, ledning och uppföljning över fritidsgårdarna.

Granskningen ska besvara följande revisionsfrågor:

- Vad styr fritidsgårdarna verksamhet? Finns verksamhetsplaner för fritidsgårdarna och följs de upp?
- Vilken uppföljning gör nämnden av fritidsgårdarnas verksamhet och besöksantal? Görs uppföljning utifrån ett jämställdhetsperspektiv?
- Vilka konkreta åtgärder vidtar nämnden för att säkerställa att jämställdhetsperspektivet genomsyrar verksamheten som bedrivs vid fritidsgårdarna?
- Hur planeras personal- och lokalresurser?

Örebro kommun

Granskning av kulturnämndens styrning och uppföljning av fritidsgårdar

KPMG AB

2017-06-15

2.2 Avgränsning

Granskningen avser kulturnämndens verksamhet vid fritidsgårdar som främst vänder sig till elever på högstadiet. När det gäller mål och nyckeltal samt bedömning av måluppfyllelse utgår vi främst från 2016 års verksamhet eftersom det vid granskningens genomförande ännu inte gick att uttala sig om innevarande års utfall i någon större utsträckning.

2.3 Revisionskriterier

Vi har bedömt om verksamheten uppfyller

- Kommunallagen 6 kap. 7 §
- Övergripande strategier och budget
- Strategi för ett jämställt Örebro
- Övriga tillämpbara interna riktlinjer och rutinbeskrivningar, inklusive fullmäktige- och nämndbeslut

2.4 Ansvarig nämnd

Granskningen avser kulturnämnden.

2.5 Projektorganisation/granskningsansvariga

Granskningen har utförts av Andreas Wendin, kommunal revisor, Caroline Fornbrant kommunal revisor, under ledning av Sara Linge, certifierad kommunal revisor.

Rapporten är sakgranskad av chef för Fritid Ungdom samt förvaltningschef.

2.6 Metod

Granskningen har genomförts genom dokumentstudier och intervjuer/avstämningar med berörda tjänstemän.

3 Resultat av granskningen

Vid tidpunkten för granskningen fanns det enligt vår granskning tio fritidsgårdar i Örebro kommun. Av dessa drivs nio i egen regi medan den tionde drivs på entreprenad av föreningen Trädet. Vid flertalet av dessa tio fritidsgårdar bedrivs det även fritidsklubsverksamhet. Fritidsklubbarna är öppna på eftermiddagar eller tidiga kvällar för elever som går i årskurs 4–6 medan fritidsgårdarna öppnar lite senare på dagen och främst vänder sig till elever på högstadiet. I vissa områden är fritidsgårdarna även öppna för yngre eller äldre.

Örebro kommun

Granskning av kulturnämndens styrning och uppföljning av fritidsgårdar
KPMG AB
2017-06-15

Förutom fritidsgårdarna (och fritidsklubbarna) finns det på olika platser i kommunen ytterligare ett antal mötesplatser för ungdomar. Vid dessa mötesplatser bedrivs en liknande typ av verksamhet men verksamheten uppfyller inte de kvalitetskriterier som enheten Fritid Ungdom inom kultur- och fritidsförvaltningen ställt upp för att få klassas som fritidsgård. Kvalitetskriterierna handlar bland annat om i vilken utsträckning verksamheten håller öppet kvällstid samt hur mycket personal det finns i verksamheten.

På kommunens hemsida presenterades, vid tidpunkten för granskningen, fem sådana verksamheter som fritidsgårdar trots att de enligt förvaltningen alltså inte uppfyller kriterierna för att få kallas för fritidsgårdar.

3.1 Styrning av verksamheten

Fritidsgårdarna i Örebro kommun har ett grunduppdrag som fastställdes av dåvarande kultur- och medborgarnämnden år 2003. Grunduppdraget är indelat i tre delar. För det första ska verksamheten utgå från ett hälsofrämjande perspektiv. Arbetet ska inriktas på att stärka och utveckla ungdomars frisk- och skyddsfaktorer istället för att inrikta sig på riskbeteenden eller risksituationer. För det andra ingår det i fritidsgårdarnas uppdrag att finnas med i olika former av samarbete och nätverk runt ungdomarna lokalt. Fritidsgårdarna förväntas att skapa och delta i olika samverkansgrupper efter lokala förutsättningar. För det tredje ska fritidsgårdarna vara en aktiv kraft i områdesutvecklingen. Fritidsgården ska vara en mötesplats för närområdet och stimulera till aktivt samhällsengagemang.

Den kommunövergripande styrningen för innevarande mandatperiod utgår från de fyra strategiska områdena Hållbar tillväxt, Människors egenmakt, Barns och ungas behov samt Trygg välfärd. Inom vart och ett av dessa strategiområden finns ett antal målområden utifrån vilka nämnden i sin verksamhetsplan fastställer uppdrag som konkretiseras i ett antal åtaganden som följs upp genom indikatorer och återrapporteras i delårsrapport och årsredovisning.

Utifrån nämndens verksamhetsplan tar Fritid Ungdom fram en "Mål- och aktivitetsplan" där åtaganden och utvecklingsaktiviteter konkretiseras ytterligare. De åtaganden och utvecklingsaktiviteter som inte följs upp inom ramen för nämndens delårsrapport och årsredovisning följs upp på enhetens arbetsplatsträffar. Därtill tar varje enskild fritidsgård fram en egen "Mål- och aktivitetsplan" som enligt uppgift följs upp i de egna arbetsgrupperna.

I våra intervjuer framförs vidare att många av åtagandena och utvecklingsaktiviteterna dessutom följs upp löpande på Fritid Ungdoms ledningsgruppsmöten som äger rum varannan till var tredje vecka. I ledningsgruppen ingår chefen för Fritid Ungdom, en administrativ samordnare, de nio enhetscheferna för kommunens fritidsgårdar, chefen för fritidsgården Trädet samt chefen för Tegelbrukets öppna verksamhet. Vid ledningsgruppsmötena deltar dessutom alltid någon av Fritid Ungdoms två ungdomskonsulenter.

Örebro kommun

Granskning av kulturnämndens styrning och uppföljning av fritidsgårdar

KPMG AB

2017-06-15

3.2 Uppföljning av verksamheten

Som framgår ovan följer nämnden i delårsrapport och årsredovisning upp ett antal indikatorer avseende verksamheten vid fritidsgårdarna. Dels sker uppföljning av hur nämnden bidragit till utveckling inom kommunens strategiska områden. Bedömningen grundas på status och förväntade effekter beträffande de åtaganden som riktats från programnämnden. Uppföljningen kopplad till de strategiska områdena är också tätt kopplad till fritidsgårdarnas grunduppdrag fastställt 2003. Därtill sker uppföljning av indikatorer riktade från programnämnden samt uppföljning av driftsnämndens egna indikatorer.

Vissa åtaganden och indikatorer har en direkt koppling till den dagliga verksamheten vid fritidsgårdarna medan andra är kopplade till fritidsgårdarnas uppdrag att finnas med i olika former av samarbeten och nätverk samt att bidra till områdesutvecklingen.

De indikatorer riktade från programnämnden och driftsnämnden som är direkt kopplade till fritidsgårdarnas verksamhet och som följdes upp avseende 2016 var enligt följande.

Indikator	Riktad från*	Utfall 2015	Målvärde 2016	Utfall 2016
Antal besök fritidsgård per vecka	DN	1994	2000	1801
Andel flickor besök på fritidsgård	DN	38 %	40 % - 60 %	39 %
Antal besökande fritidsklubb och fritidsgård i Oxhagen	DN	-	350	Framskjutet ¹
Andel flickor besök fritidsklubb och fritidsgård i Oxhagen	DN	-	40 % - 60 %	Framskjutet
Antal sommaröppna veckor på fritidsgårdar	PN	70	Uppgift saknas	70
Antal timmar fritidsgårdar är öppna efter skoltid tim/vecka exkl. lov	PN	225	Bibehålla	206 ²
Antal fritidsgårdar som har helgöppet	PN	5	Bibehålla	5
Alla fritidsgårdar öppnar sista sommarlovsveckan (%)	PN	100	90-100	100

* DN = driftsnämnd, PN = programnämnd

¹ Den nya fritidsgården i Oxhagen skulle öppnas under 2016 men strax innan öppningen totalförstördes lokalerna i en brand. Öppnandet skedde därför först våren 2017.

² Enligt nämndens årsberättelse beror minskningen på branden i Oxhagen samt att fritidsgården i Baronbackarna (52:an) byggdes om under 2016.

Örebro kommun

Granskning av kulturnämndens styrning och uppföljning av fritidsgårdar

KPMG AB

2017-06-15

Som framgår av tabellen sker uppföljning av besöksantal samt könsfördelningen på besökarna. Enligt uppgift sker registrering av besökare på samma sätt och vid samma tidpunkt på samtliga fritidsgårdar. Under en period av tio veckor under våren samt tio veckor under hösten räknas samtliga besökare. Efter stängning sker registrering i en besöksdatabas. Dock påpekas att förutsättningarna ser olika ut mellan de olika fritidsgårdarna. Vid vissa av fritidsgårdarna är det ingen annan verksamhet under öppettiderna medan verksamheten vid andra fritidsgårdar, exempelvis fritidsgården i Baronbackarna (52:an), är integrerad med annan verksamhet. Detta medför att det inte alltid är helt enkelt att registrera besöksstatistiken vid dessa fritidsgårdar.

Som framgår av tabellen uppnåddes inte målvärdena för besöksantal och andelen flickor bland besökarna år 2016. De övriga två målvärdena riktade från driftsnämnden fick skjutas upp till 2017 med anledning av branden i Oxhagen våren 2016. När det gäller indikatorerna riktade från programnämnden uppnåddes målvärdet för tre av fyra indikatorer. Branden i Oxhagen utgör en del av förklaringen till att det fjärde målvärdet riktat från programnämnden, antal timmar fritidsgårdarna är öppna efter skoltid, inte uppnåddes.

3.3 Åtgärder för att säkerställa jämställdhetsperspektivet i verksamheten

I våra intervjuer framhålls att jämställdhetsarbetet börjar med personalgrupperna. Förvaltningen eftersträvar jämn könsfördelning bland personalen samt att det inte ska förekomma några oskäligen löneskillnader. Örebro kommun som arbetsgivare måste präglas av det som eftersträvas på fritidsgårdarna, det vill säga jämställdhet. Bemanningen planeras enligt uppgift också på ett sådant sätt att stereotypa könsroller inte befästs genom de arbetsuppgifter personalen har.

Vidare uppges personalen kontinuerligt ha genomgått olika typer av utbildningsinsatser inom jämställdhetsområdet under de senaste tio åren.

Som framgår ovan följer nämnden också upp olika indikatorer uppdelat på kön. I våra intervjuer framförs att andelen flickor som besöker en fritidsgård utgör en tydlig indikator på läget i området. Om ett område upplevs som otryggt och präglat av problem av olika slag syns det relativt omgående i minskat besöksantal på områdets fritidsgård. Det uppges vidare i första hand vara flickor som uteblir när området upplevs som otryggt. En låg andel flickor bland besökarna kan enligt detta resonemang således vara en indikation på otrygghet/problem i området.

Fritidsgårdarna har en jämställdhetsgrupp som leds av en av Fritid Ungdoms ungdomskonsulenter. I gruppen ingår en representant från varje fritidsgård. Jämställdhetsgruppens uppdrag uppges vara att jobba med genusfrågor utifrån det grunduppdrag som fastställdes av kultur- och medborgarnämnden 2003. En del i det innebär att jämställdhetsgruppen ska skaffa sig omvärldskunskap och delta på olika utbildningar och föreläsningar och liknande för att sedan dela med sig av kunskapen.

Jämställdhetsgruppen har tagit fram en jämställdhetsvision som innebär åtaganden kopplade till resurser, personal, besökare och verksamhet. Med jämställdhetsvisionen som utgångspunkt har jämställdhetsgruppen därtill tagit fram en så kallad genusrond

Örebro kommun

Granskning av kulturnämndens styrning och uppföljning av fritidsgårdar
KPMG AB
2017-06-15

som enligt instruktionen ska genomföras en gång per år och följas upp vid terminsutvärderingar. Av Fritid Ungdoms mål- och aktivitetsplan för 2016 framgår: "Fritidsgårdarnas jämställdhetsgrupp ska utveckla arbetet utifrån fritidsgårdarnas jämställdhetsvision och bland annat genomföra och analysera genusronder i samverkan med personal och besökare på alla fritidsgårdar." Vi har tagit del av en sammanställning av 2016 års genusronder. Av denna sammanställning framgår att genusrond har genomförts på nio av de tio fritidsgårdarna. I granskningen framkommer att genusrond inte har genomförts på fritidsgården Trädet, som drivs i entreprenadform. Från Fritid Ungdom framförs dock att jämställdhetsarbetet vid fritidsgården Trädet ändå följs upp genom könsuppdelad statistik och informella samtal om metoder och rutiner hur de jobbar med jämställdhet. Det påpekas också att genusronden endast är ett av många sätt att följa upp jämställdhetsarbetet.

3.4 Planering av personal- och lokalresurser

Som framgår ovan bedrivs fritidsklubsverksamhet vid de flesta av kommunens fritidsgårdar under eftermiddagstid, innan fritidsgårdsverksamheten öppnar. Vid planering av personal- och lokalresurser behöver hänsyn därför tas till såväl fritidsklubbarnas som fritidsgårdarnas verksamhet.

3.4.1 Personalresurser

I början av mars 2017 fanns 50 tillsvidareanställda inom enheten Fritid Ungdom. Tjänstgöringsgraden hos dessa 50 personer motsvarar 48,87 årsarbetare. Samtidigt fanns ett antal timanställda samt anställda som finansieras med medel för mottagande av nyanlända. Dessa motsvarade vid tidpunkten för granskningen 12,5 årsarbetare. Alla utom fem personer (motsvarande 5 årsarbetare) arbetar på fritidsgårdarna. De övriga fem personerna utgörs av verksamhetschef, administrativ samordnare, ungdomskonsulenter samt områdesutvecklare.

Således motsvarade bemanningen på fritidsgårdarna 56,37 årsarbetare i början av mars 2017. Enligt de uppgifter vi tagit del av var bemanningen densamma under hösten 2016 då det tillfördes resurser för att stötta fritidsgårdarnas verksamhet utifrån den stora tillströmningen av nyanlända barn/ungdomar däribland många ensamkommande ungdomar. De fritidsgårdar som hösten 2016 fick tillskott av resurser var 52:an (1 årsarbetare), Haga (0,5 årsarbetare), Lillån (0,2 årsarbetare), Oden (0,3 årsarbetare), Varberga (1 årsarbetare) och Vivalla (1,5 årsarbetare). Eftersom besöksstatistiken för 2017 inte finns att ta del av än måste bemanningen ställas i relation till antalet besökare under 2016.

Av tabellen på kommande sida framgår antalet besökare vid både fritidsklubb och fritidsgård, per vecka och per årsarbetare under 2016. Besöksstatistiken ställs i relation både till a) personalresurserna inklusive de extraresurser som tillfördes hösten 2016 och b) personalresurserna exklusive dessa extraresurser. Besöksstatistiken i förhållande till bemanningen blir inte exakt för de fritidsgårdar som tillfördes extra resurser eftersom den extra bemanningen endast fanns under en del av året. Syftet med tabellen är dock inte att redovisa några exakta siffror utan snarare att ge en indikation på de skillnader i bemanning som finns mellan olika fritidsgårdar.

Örebro kommun

Granskning av kulturnämndens styrning och uppföljning av fritidsgårdar

KPMG AB

2017-06-15

Fritidsgård	Besökare/vecka och årsarbetare (inkl. resurser för ensamkommande)	Besökare/vecka och årsarbetare (exkl. resurser för ensamkommande)
52:an	41,3	45,3
Glanshammar	47,4	47,4
Haga	42,1	44,2
Kuggen	36,3	36,3
Lillån	50,1	51,7
Norrby	48,2	48,2
Oden	19,7 ³	21,2
Varberga	43,6	50,0
Vivalla	62,2	66,4

Fritidsgården Trädet finns inte med i tabellen eftersom den bedrivs på entreprenad och därmed inte har någon kommunanställd personal.

Som framgår av tabellen är det relativt stora skillnader mellan olika fritidsgårdar när det gäller antalet besökare i förhållande till antalet anställda. En förklaring som ges till det i våra intervjuer är att det finns en gräns för "minimibemanning". Exempelvis nämns att det krävs lika mycket personal oavsett om det är 30 eller 40 besökare vid en fritidsgård en kväll. Dessutom påpekas att fritidsgårdarna måste vara bemannade för att kunna ta emot potentiella besökare. Eftersom det inte går att planera för exakt hur många besökare som kommer till fritidsgården måste bemanningen utgå från hur många som skulle kunna komma.

I tabellen ovan är det främst fritidsgården Oden och fritidsgården i Vivalla som sticker ut. I våra intervjuer framförs att personalen på fritidsgården Oden arbetar med andra arbetsuppgifter dagtid (när fritidsgården inte är öppen) vilket gör att antalet besökare per vecka och årsarbetare där blir betydligt lägre. När det gäller fritidsgården i Vivalla, som är den fritidsgård som sticker ut åt andra hållet, framförs att verksamheten där bedrivs i samverkan med föreningar i stor utsträckning vilket innebär att de kan ta emot fler besökare per fritidsledare. Detta eftersom föreningarna, helt i linje med nämndens ambitioner, alltså tar ett stort ansvar för ungdomsverksamheten.

När budgeten ska läggas för kommande år och resurserna planeras ut går Fritid Ungdom igenom område för område med respektive fritidsgårdschef och gör en bedömning mot bakgrund av antalet ungdomar i området, upplevd arbetsbelastning för fritidsledarna och statusen på området (hur området mår). Det påpekas också att det

³ Endast fritidsgård.

Örebro kommun

Granskning av kulturnämndens styrning och uppföljning av fritidsgårdar

KPMG AB

2017-06-15

inte alltid är antalet ungdomar som är mest avgörande för vilken bemanning som krävs. Vad ungdomarna ägnar sig åt (verksamhetens art) kan ha en minst lika stor påverkan på personalbehovet. I våra intervjuer påpekas att fritidsgårdscheferna ofta arbetar kvällar vilket innebär att de har god överblick över behovet av personal och andra resurser.

Vidare framförs att personal kan flyttas mellan de olika fritidsgårdarna. Inom Fritid Ungdom försöker man hjälpa varandra internt om ungdomar rör sig mellan olika områden/fritidsgårdar.

Det påpekas också att det syns variationer över tid i antalet besökare i olika områden vilket bland annat förklaras med "generationsväxlingar". Om besöksantalet minskar i något område får personalen där jobba mer med att informera på skolan och jobba utåt för att skapa kontaktytor och bidra till trygghet i området.

3.4.2 Lokalresurser

När det gäller lokalresurser ser det olika ut på olika håll i kommunen. Som tidigare nämnts är verksamheten på vissa håll integrerad med annan verksamhet medan den på andra ställen inte är det. Exempelvis är fritidsgården i Lillån inrymd i skolan medan fritidsgården i Baronbackarna är integrerad med biblioteket där. I Norrby, Varberga och Vivalla ligger fritidsgårdarna å andra sidan i egna, fristående lokaler. Det ser också olika ut när det gäller vem som äger lokalerna. I de fall kommunen äger lokalerna strävar man efter att i så stor utsträckning som möjligt låna ut lokalerna till exempelvis familjecentraler, föreningar, loppisar etc. i syfte att vara en del av områdesutvecklingen, vilket ingår i verksamhetens grunduppdrag.

Lokalförhållandena uppges till stor del vara ett arv från kommunalstiden. Verksamhet och lokaler togs då över från kommunalerna.

Vid tidpunkten för granskningen framförs att arbetet med en lokalförsörjningsplan för åren 2018-2021 pågår. En del i denna plan är att utreda behovet av och möjligheterna för kultur- och fritidscentran på olika platser i kommunen.

4 Slutsats och rekommendationer

Vi kan konstatera att styrningen av verksamheten är tydligt kopplad till kommunens övergripande målstyrning. Därtill finns det ytterligare mål, uppdrag och indikatorer i Fritid Ungdoms mål- och aktivitetsplan samt i respektive fritidsgårds mål- och aktivitetsplan.

Även om Fritid Ungdoms mål- och aktivitetsplan inte är antagen av nämnden anser vi att nämnden bör verka för att uppföljningen av mål- och aktivitetsplanen sker på det sätt som anges i planen. Som framgår av stycke 3.3 ovan har det inte genomförts någon genusrond på fritidsgården Trädet trots att det i mål- och aktivitetsplanen anges att det ska ske på samtliga fritidsgårdar.

I övrigt, när det gäller åtgärder för att säkerställa jämställdhetsperspektivet, uppfattar vi att arbetet bedrivs på ett ändamålsenligt sätt. Det finns en stor medvetenhet om frågorna och det läggs både kraft och resurser på att fortsatt fokusera på

Örebro kommun

Granskning av kulturnämndens styrning och uppföljning av fritidsgårdar

KPMG AB

2017-06-15

jämställdhetsfrågor inom verksamheten. Nämnden följer också upp indikatorer utifrån jämställdhetsperspektiv.

Beträffande lokalresurser konstaterar vi att det är stora skillnader mellan olika fritidsgårdar. Vi noterar dock att nämnden arbetar med att ta fram underlag för det långsiktiga behovet av fritidsgårdar och att man inom ramen för lokalförsörjningsprocessen lyfter fram vikten av denna typ av verksamhet. Fritidsgårdarnas verksamhet är viktig för den lokala områdesutveckling och därmed även för hela kommunens utveckling.

Även när det gäller personalresurser ser det väldigt olika ut mellan olika fritidsgårdar, vilket framgår av tabellen i stycke 3.4.1 ovan. Som framgår ovan ges det i granskningen en rad olika förklaringar till att det är så stora skillnader i bemanning (räknat i antal besökare per vecka och årsarbetare).

De förklaringar som ges till de stora skillnaderna gör att det är svårt att utifrån befintliga nyckeltal avgöra hur effektiv verksamheten är. Om siffrorna i tabellen skulle tolkas utan hänsyn tagen till de förklaringar som givits i våra intervjuer skulle en slutsats kunna vara att det är stora skillnader i hur effektivt verksamheten bedrivs på olika fritidsgårdar, alternativt att det är stora skillnader i hur personalen på de olika fritidsgårdarna upplever sin arbetsbelastning. Som framgår ovan är det dock inte så enkelt.

Mot den bakgrunden anser vi att nämnden bör utveckla former för uppföljning av fritidsgårdsverksamheten som ger en tydligare vägledning för att kunna bedöma om insatta resurser nyttjas effektivt samt stödjer nämndens övergripande mål med verksamheten.

Vi anser att uppgiften på kommunens hemsida om antalet fritidsgårdar bör korrigeras så att informationen stämmer överens med förvaltningens information.

KPMG, dag som ovan

Andreas Wendin

Kommunal revisor